

Становище

от доц. д-р Александър Михайлов Сивилов

на дисертационния труд на Ангел Апостолов редовен докторант към Катедрата по Нова и съвременна история към Исторически факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ на тема **„Военно-политически аспекти на отношенията НАТО – Русия (1992-2002 г.)“** за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ по научно направление 2.2. История и археология.

Докторантът Ангел Апостолов завършва бакалавърска степен в Юридическия факултет на Софийския Университет „Св. Климент Охридски“. В последствие надгражда образованието си като завършва магистърска програма със специалност „Международна сигурност“. Аз поех научното ръководство на Ангел Апостолов след неочакваната кончина на проф. Костадин Грозев. При това темата бе вече одобрена от Катедра Нова и съвременна история и Факултетния съвет на Историческия факултет. Работата ни заедно бе плодотворна. Неговите други отговорности в Атлантическия клуб в България допълнително допринасят за експертизата му. Той се отнесе към изследването изключително сериозно. От общата ни работа Ангел Апостолов създаде у мен впечатлението за внимателен и целенасочен човек, който се стареа да постигне заложените цели. В крайна сметка докторантът успя да предаде своя труд в срок и през 2020 г. беше проведена вътрешна и външна защита на дисертационния труд. Въз основа на чл. 71 ал. 4 от правилника на Софийския Университет бе решено отлагането и доработването на дисертационния труд. Така обсъжданото днес изследване е значително променено, изцяло в положителна посока. Докторантът се е съобразил изцяло с препоръките на комисията от първата защита. Изключително прецизно са изчистени всички проблеми при цитирането, които присъстваха в първоначалния вариант на разработката. Ангел Апостолов е добавил изключително голямо количество нов архивен материал. По-този начин изворовата база не само е обогатена и разширена, но и се създават условия за съвсем нов анализ и оценка на събитията.

Самият обем на дисертационния труд е значително разширен от 392 страници в първия вариант до 559 във финалния. Докторантът публикува важни и не използвани в българската историография до момента документи от наскоро разсекретените фондове на амиракнския президент Бил Клинтън, документи на НАТО, както и документи от МВнР и ЦДА. С тези добавки обликът на разработката става съвсем различен.

Като научен ръководител на Ангел Апостолов трябва да заявя, че той подходи към преработването на изследването си изключително съвестно като практически пренаписа

голяма част от вече готовите глави. Увеличеният обем категорично не се дължи само на новите източници, но и на сериозен анализ към тях. Така в много отношения се дооформят и междинните изводи, които са представени в края на всяка част. Преодоляни са недостатъците свързани с липсата на самостоятелна позиция, които се усещаха в първоначалния вариант на дисертацията.

Благодарение на извършената работа отпадат и критиките от моя страна, които представих на първата защита, свързани с липсата на приносен елемент в първите две глави. В момента разработката има ясно очертани нови елементи, които до сега не са представяни в изследвания публикувани на български. Използването на посочените по-горе документи от наши архиви добавят и елемент на принос на европейско и световно ниво. Тяхното публикуване и анализ създават нов ракурс, който издига историческото познание относно връзките между НАТО и Русия.

Третата глава на дисертацията е посветена на времето то 1999 до 2002 г. Тя се различава до голяма степен от предходните поради факта, че включените тук проблеми не са изследвани подробно от други автори в българската историография. Най-сериозният принос на дисертацията продължава да е тук. Впечатляващ е фактът, че напълно са отстранени всички поводи за критика, които присъстваха в предишния вариант на изследването.

Работата на Ангел Апостолов във всички други научни направления е безупречна. Той участва в седем научни проекти и конференции. Сред тях такива като - 58-та генерална асамблея на Асоциацията на Атлантическия договор в Рим на 4-6 февруари 2013 г.

Освен това Ангел Апостолов има девет допълнителни публикации по темата на изследването му. Сред тях има и такива в списания на чужд език.

Смятам, че от новия текст ясно личи огромната работа, която е извършил за времето от по-малко от година Ангел Апостолов.

Поради всичко казано до тук категорично давам положителна оценка на дисертационния труд на Ангел Апостолов и гласувам „за“ присъждането на образователната и научна степен „доктор“ по научно направление 2.2. История и археология.

06. 05. 2021 г.

доц. д-р Александър Сивилев

